

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

2026-YIL / IYUL / 7-SON,
I-QISM

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 2026-yil, iyul.
I-qism*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukariyeva Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

MHXS (IFRS) ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOT TUZISHNING KORXONA RENTABELLIGI VA TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI TAHLIL QILISHDAGI O'RNI.....	12
Urakova Maxsad Xakimovna	
QAYTA TIKLANMAYDIGAN RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING O'RNI.....	18
Yusupova Jamila Karamatdinovna	
COMPARATIVE ANALYSIS OF DIGITAL FINANCIAL TECHNOLOGIES FOR CREDIT RISK PREDICTION AND MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS BASED ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND BIG DATA ANALYTICS.....	21
Kholdorov Sardor Umarovich	
O'ZBEKISTONDA AGROINVESTITSIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	28
Yusupov Komaliddin Baxtiyor o'g'li	
O'ZBEKISTONDA NOGIRONLIGI BO'LGAN SHAXSLAR UCHUN ICHKI TURISTIK MAHSULOTLAR TAHLILI.....	33
Zoxidov Firuz Faxritdinovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ОСНОВЕ ИННОВАЦИОННОГО ПОДХОДА.....	38
Эргашбаева Нилуфар Мухаммадсайфуллаевна	
MUSTAQIL TURISTLAR OQIMINI OSHIRISHDA ILG'OR HORIIYIY TAJRIBA VA UNI O'ZBEKISTON SHAROITIGA MOSLASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	42
Muzaffarov Akmal Axmadovich	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА И ЧАТ-БОТОВ В СИСТЕМЕ РЕГУЛИРОВАНИЯ ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ	49
Ирматова Азиза Бахрамовна	
OROL BO'YI MINTAQASIDA YASHIL IQTISODIYOT ASOSIDA AGROTURIZMNI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI (QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA)	56
Akramova Feruza	
RECENT MEDICAL TOURISM RESEARCH IN THE WEB OF SCIENCE CORE COLLECTION	68
Hao Xiaohui	
HARBIY XIZMATCHILARNI KIYIM-KECHAK BILAN TA'MINLASHDA ILG'OR HORIIYIY DAVLATLAR TAJRIBASIDAN O'ZBEKISTONDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	76
Omonov Usmonqul Raxmonqul o'g'li	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI BAHOLASH VA OSHIRISHNING ZAMONAVIY IQTISODIY MEXANIZMLARI	83
Inobatov Abror Boshlarovich	
КОММУНАЛЬНАЯ ИНФРАСТРУКТУРА И МЛАДЕНЧЕСКАЯ СМЕРТНОСТЬ: ЭМПИРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПО РЕГИОНАМ УЗБЕКИСТАНА ЗА 2012–2024 ГОДЫ.....	92
Мамбетсапаев Курбанияз Айниязович	
АНАЛИЗ ФАКТОРОВ ФОРМИРОВАНИЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЙ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ	97
Ташмухамедова Карима Саматовна	
СУТЬ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	104
Тарават Абдул Салам	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTITSIYALAR MANBALARI RIVOJLANISHINING MINTAQAVIY XUSUSIYATLARI.....	112
Ibadullayev Dilshad Ibragimovich	

BARQAROR SHAHARSOZLIKNI TA'MINLASHDA TRANSPORT INFRATUZILMASINING EKOLOGIK VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	117
Permatov Ilxomjon Juraboyevich	
O'ZBEKISTONDA BARQAROR SHAHARSOZLIKNI HUQUQIY ASOSLARINI RIVOJLANTIRISH	121
Inoyatova Gulnoz Kadamovna	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK OMILLARNING BINOLAR YEMIRILISHIGA TA'SIRINI KOMPLEKS BAHOLASH VA ULARNI KAMAYTIRISH USULLARI (TOSHKENT SHAHRI MISOLIDA).....	125
Turabova Shodiya Anvarjon qizi	
MHXSDA TUSHUM VA MOLIVAVIY INSTRUMENTLAR BO'YICHA PUL MABLAG'LARI OQIMINI HISOBGA OLISH	132
Eshonqulov Akmal Qudratovich	
BOJXONA IMTIYOZLARINING DAVLAT BYUDJETI DAROMADLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	138
Latipov Jahongir Shavkatovich	
O'ZBEKISTONDA XUSUSIY TA'LIM TIZIMIDA KADRLAR NOMUTANOSIBLIGI TENDENSIYALARI	144
Raxmatxo'jayev Axrolxo'ja Akmal o'g'li	
EKOLOGIK TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR VA INNOVATSION USULLARNING SAMARADORLIGI.....	150
Usmanova Gulida Valiyevna	
BUXORO VILOYATIDAGI KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARI TARMOQLARARO IQTISODIY SAMADORLIGI EKONOMETRIK TAHLILI	156
Nazarov Nazar G'ulom o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KO'CHMAS MULK BOZORIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	163
Sadikova Dildora Abdulla qizi	
MAHALLALARDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH EKOTIZIMINING FUNKSIONAL BOG'LIQLIGI.....	167
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫМИ ФИНАНСОВЫМИ ОПЕРАЦИЯМИ	172
Исмоилова Жасмина Ильхом кизи	
SANOAT KLASSTERLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING INNOVATSION FAOLIYATGA TA'SIRI	178
Mamadaliyev Anazxon Ziyodillayevich	
XIZMATLAR SOHASIDA KICHIK BIZNES KORXONALARINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	183
Ulmasova Oygul Baxtiyorovna	
BIOLOGIK RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHDA INNOVATSION BOSHQARUV USULLARI.....	188
Babadjanov Akmal Shuxratovich	
ZAMONAVIY JAMIYATDA AHOLINING EKOLOGIK MADANIYATINI YUKSALTIRISH MEXANIZMLARI.....	193
Xudoyberdiyev Norbek Komiljon o'g'li	
O'ZBEKISTON KONTEKSTI: IQLIM O'ZGARISHI, OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGI VA MOSLASHTIRISH SIYOSATLARI	198
Haydarov Ibrohimxon Abbosxon o'g'li	
TOVAR YETKAZIB BERISH ZANJIRI VA BOJXONA NAZORATINI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	202
Kilichov Nazar Bafoevich	

TA'LIM XIZMATLARI VA ULARNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	208
Yusupova I.R.	
OROLBO'YI HUDUDLARINING IJTIMOIIQTISODIY SALOHİYATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA USTUVOR RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	212
Dosnazarov Kallibek Kalbayevich	
ОЦЕНКА ВЛИЯНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРЕДПРИЯТИЙ НА ФОРМИРОВАНИЕ ДОХОДОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА	222
Айтмуратов Кутлымурат Жалгасович	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALAR UCHUN KORPORATIV BOSHQARUV BO'YICHA IQTISODIY HAMKORLIK VA TARAQQIYOT TASHKILOTI (IHTT)NING YETAKCHI TAMOYILLARINI O'ZBEKISTON AMALIYOTIGA JORIY ETISH YO'NALISHLARI	227
Jumadullayeva Durdona Shuxrat qizi	
TURIZM SOHASIDA KLASTERNI SHAKLLANTIRISH ASOSIDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	233
Abdurayimov O'ktam Abdug'ani o'g'li	
EKOLOGIYAGA OID HUQUQBUZARLIKLAR TARKIBI	240
Majidova Shaxnoza Rustam qizi	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKINI BOSHQARISH VA MUAMMOLI KREDITLAR MUAMMOSI: TAHLIL VA YECHIMLAR.....	244
Qurbonov Ilhom Jumaqulovich	
AGROTADBIRKORLIKDA OMILLAR SARFI ASOSIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISH HAJMINING OSHISHIGA TA'SIRINI HUDUDIY BAHOLASH.....	248
Qurbonov Alisher Boboqulovich	
ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PROBLEMS IN THE IMPLEMENTATION OF INTERNAL STANDARDS IN AUDIT FIRMS OF UZBEKISTAN AND THEIR IMPACT ON THE QUALITY OF AUDIT SERVICES	256
Kamola Bobonarova	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONA MENEJMENTIDA AXBOROT TEKNOLOGIYALARINING NAZARIY ASOSLARI.....	262
Zohidov Jamshid Botirxonovich	
SOLIQ QARZDORLIGINI UNDIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO TAJIRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI.....	267
Hakimov Ulug'bek Furqat o'g'li	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATI VA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATI TAHLILI.....	272
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
MILLIY HUNARMANDCHILIK SOHASINI HUDUDIY RIVOJLANTIRISHNING INTEGRAL BOSHQARUV MODELI VA UNI BAHOLASH	279
Yaxshiliqov Sardor Rustam o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ SIYOSATINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: EKONOMETRIK TAHLIL.....	288
H.S. Bobojonov	
OLIY TA'LIM TIZIMIGA XORIJIY INVESTITSİYALAR JALB QILISHNING USLUBIY ASOSLARI.....	294
Mamanazarov A.A.	
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINI BOSHQARISH VA ISHLAB CHIQRISH XAVFSIZLIGI TA'MINLASHNING METODOLOGIK JIHATLARI.....	299
Gulmatov Sunnatillo Nurillayevich	
BIOLOGIK AKTIVLAR SINTETIK VA ANALITIK HISOBINI TASHKIL ETISHDA ISHCHI HISOBVARAQLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	308
Axmetova Salima Seytovna	

HUDUD IQTISODIYOTIGA "YASHIL INVESTITSİYALAR"NI JALB QILISH MEXANIZMLARINING USLUBIY JIHATLARI.....	313
To'xtayev Maqsud Mansurovich	
TURIZM SOXASIDA XIZMATLAR SIFATIGA TA'SIR ETUVCHI ASOSIY OMILLAR (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA).....	321
Suyunov R.G'.	
SOLIQ MA'MURCHILIGI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARINING JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	326
Turdaliyev Eldor Sho'xratjon o'g'li	
AGROKLASTERLAR FAOLIYATINI RAQAMLI BOSHQARUV MEXANIZMLARI ASOSIDA SHAKLLANTIRISH VA TAKOMILLASHTIRISH.....	334
Berdiyev Abdumalik Hakimovich	
AHOLI DEMOGRAFIK JARAYONLARINI STATISTIK TADQIQ ETISHDA KUZATUVLARNING O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	340
Siroj Zarina Rustambekovna	
MECHANISMS FOR INCREASING THE EFFECTIVENESS OF USING ISLAMIC FINANCE INSTRUMENTS IN SMALL BUSINESS DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN.....	347
Toshxo'jayev Abduqodirxon Abdulmanurxon ugli	
KORPORATIV BOSHQARUVNING IQTISODIY MAZMUNI VA QURILISH KORXONALARI FAOLIYATIDAGI INSTITUTSIONAL AHAMIYATI	354
G'iyosov Ilxom Karimovich	
FORECASTING OF AGRICULTURAL PRODUCTION INDICATORS IN SURKHANDARYA REGION USING THE ARIMA MODEL.....	361
Abdurayimov Kamoliddin Khurram oglu	
BARQAROR HOSILDORLIKNI TA'MINLASHNING IQTISODIY YONDASHUVLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	369
Turayeva Gulizahro	
INNOVATION EKOTIZIMDA FAN-TA'LIM-ISHLAB CHIQUARISH INTEGRATSIYASINING IQTISODIY JIHATLARI	374
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
INSON KAPITALIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INTEGRAL INDEKSINI SHAKLLANTIRISH VA UNING HUDUDIY IQTISODIY O'SISHNI BAHOLASHDAGI AHAMIYATI.....	378
Yusubboyeva Dinora Qudrat qizi	
OHAK TOSH QAZIB OLISH JARAYONIDA ATROF MUHITDAGI ZARARI VA OLDINI OLISH.....	386
Kaxorov Ulug'bek	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK LOYIHALARIDA MOLIVAVIY RISKLARNI BAHOLASH VA BOSHQARISH: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA XALQARO YONDASHUVLAR (2019-2025 YILLAR)	389
Abdukarimov Akbar G'anisherovich	
KORXONALAR FAOLIYATINI INNOVATION RIVOJLANTIRISHNI IMITATION MODELLASHTIRISH.....	393
Raximov Azizbek Zokirovich	
OROLBO'YI MINTAQASIDA YOSHLAR TADBIRKORLIGI VA TA'LIM XIZMATLARI SIFATINING TAHLILI.....	400
Raxmanov Raxmanbergan Abdullaevich	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ORQALI ISHLAB CHIQUARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	404
Kodirova Xurshida Ismoilovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA INNOVATION MENEJMENT TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI	409
Yusupov Ulug'bek Shukurullayevich	
Omonov Abdurazzoq Komil o'g'li	

KREATIV IQTISODIYOT VA BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNI BAHOLASH.....	416
Xamidova Soro	
Toshpulatova Laylo	
DIGITALLY-ENABLED COMMUNITY AGRITOURISM AS A PATHWAY TO RURAL INCOME IN THE ARAL SEA REGION: A CONCEPTUAL APPROACH.....	423
Mariya Bekimbetova	
SIFAT MENEJMENTI TIZIMIGA INTEGRATSIYALASHGAN XODIMLARNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	427
Qurbonova Dilafruz Anvarjon qizi	
SANOAT ZONALARIDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INFRATUZILMAVIY RESURLARNI BOSHQARISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI.....	431
Arifbayev Bobir Dilshodovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSİYALARNI SUG'URTALASHDAGI AMALIY MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH ISTIQBOLLARI	439
Kengesbaeva Suliuxan Maxsetbay qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YALPI ICHKI MAHSULOT HAJMIGA TA'SIR ETUVCHI MAKROIQTISODIY OMILLARNING EKONOMETRIK TAHLILI	443
Safarova Yulduz Abbos qizi	
AUDITNING XALQARO STANDARTLARINI MOLIVAVIY HISOBOTNI SOXTALASHTIRISH HOLATLARINI ANIQLASHDA QO'LLASH	448
Xusanov Shuxrat Burxonovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ УСЛУГ В ЦЕЛЯХ ПОВЫШЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ ИНКЛЮЗИВНОСТИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ.....	454
Рузибоева Нилуфар Тўлқин қизи	
ORGANIZATIONAL AND MANAGEMENT MECHANISMS FOR EFFICIENT WATER RESOURCE USE BASED ON CIRCULAR ECONOMY PRINCIPLES	461
Sotvoldiyeva Muslimaxon Gayratjon kizi	
HUDUDIY IQTISODIY IXTISOSLASHUVNI BAHOLASHNING ZAMONAVIY INDEKSLARI: TAHLILIY SHARH VA INTEGRAL YONDASHUV	467
Mansurov Zikriyo Muxsinjon o'g'li	
QURILISH SANOATI KORXONALARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI BAHOLASHNING NAZARIY-USLUBIY YONDASHUVLARI.....	473
Karimov Inomjon Ortikbayevich	
TRANSPORT SOHASIDA INVESTITSION JOZIBADORLIK TUSHUNCHASINING MOHIYATI VA UNI BELGILOVCHI OMILLAR.....	480
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi	
МЕХАНИЗМ ДЕЙСТВИЯ МЕСТНЫХ НАЛОГОВ И СБОРОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	484
Файзиев Фаррух Абдуллахожаевич	
IQTISODIY ADOLATNI TA'MINLASHNING SOLIQ-BUDJET MEXANIZMLARI: NAZARIY YONDASHUVLAR, MEZONLAR VA BAHOLASH USULLARI.....	491
Alimov Nasimjon Hoshimovich	
ИНТЕГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ В ФУНКЦИОНИРОВАНИИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ.....	499
Исмагулова Гульмира Нуралиевна	
ANALYSIS OF AGRICULTURAL EXPORT DEVELOPMENT TRENDS AND EXPORT GEOGRAPHY IN UZBEKISTAN	504
Qobilova Malika Uktamovna	
Usanova Feruza Zafar kizi	
Muratov Shukrullo Abduraimovich	

O'ZBEKISTON TURIZM TARMOG'INING RAQOBATBARDOSHLIGINI CHEKLOVCHI OMILLARNI TIZIMLI TAHLIL QILISH VA ULARNI BARTARAF ETISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	508
Khusniddin Egamnazarov	
IKKI YOQLAMA SOLIQQA TORTISHNING OLDINI OLIHNING XALQARO-HUQUQIY ASOSLARI VA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QO'LLASH AMALIYOTI.....	516
Sarsengalieva Albina Askar qizi	
TIJORAT BANKLARI DEPOZIT PORTFELINING TARKIBIY TAHLILI VA UNI OPTIMALLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	524
Abduganiyev Shoxruxbek Shavkatbek o'g'li	
MILLIY IQTISODIYOTNI SANOATLASHUVINING HAJMIY VA SIFAT O'LG'AMHLARI O'RTASIDAGI NOMUTANOSIBLIK TAHLILI.....	533
Erkayev Akrom Normuxammadovich	
ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA ICHKI TURIZM BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING TAMOYILLARI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	540
Muxtarov Botir Abdusattarovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA DRON TEXNOLOGIYALARINING MEHNAT VA ENERGIYA RESURSLARINI TEJASHGA TA'SIRINI INTEGRAL BAHOLASH METODIKASI	546
Maxmudov Saidalo Ma'ruf o'g'li	
BYUDJET TASHKILOTLARI AUDITIDA TANLAMA NATIJALARINI BAHOLASH, BUZILISHLARNI EKSTRAPOLYASIYA QILISH VA ULARNI «MASOFAVIY AUDIT» TIZIMI BILAN INTEGRATSIYALASH.....	553
Muqumov Jasur Bosimovich	
BARQAROR RIVOJLANISH JARAYONIDA BIOIQTISODIYOTNING ROLI VA AHAMIYATI	560
Pulaton Baxtiyor Alimovich	
Xakimov Bunyod Bahodir o'g'li	

BARQAROR RIVOJLANISH JARAYONIDA BIOIQTISODIYOTNING ROLI VA AHAMIYATI

Pulatov Baxtiyor Alimovich
Markaziy Osiyo atrof-muhit va iqlim o'zgarishini o'rganish universiteti (Green University) rektori,
texnika fanlari doktori, professor.
ORCID: 0000-0001-9764-482X

Xakimov Bunyod Bahodir o'g'li
Talaba.
O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o'zgarishi milliy qo'mitasi Davlat ekologik nazorat inspeksiyasi (Ekopolitsiya) Ijro intizomi va hujjatlar aylanishini nazorat qilish bo'limi boshlig'i.
E-mail: bunyod7700@mail.ru

Annotatsiya. Barqaror rivojlanish konsepsiyasi doirasida bioiqtisodiyotning nazariy asoslari hamda uning iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy jihatlarini tahlil qilingan. Bioiqtisodiyot tushunchasining evolyutsiyasi, xalqaro tajriba va O'zbekiston sharoitida ushbu yo'nalishni rivojlantirish istiqbollari yoritilgan. Tadqiqot adabiyotlar sharhi hamda mavjud statistik ma'lumotlarni qiyosiy tahlil qilish metodlariga asoslangan. Olingan natijalar bioiqtisodiyot resurslardan oqilona foydalanish, atrof-muhitni muhofaza qilish va innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning muhim vositasi ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: bioiqtisodiyot, barqaror rivojlanish, yashil iqtisodiyot, bioresurslar, innovatsion texnologiyalar, ekologik barqarorlik, aylanma iqtisodiyot.

Аннотация. В рамках концепции устойчивого развития проанализированы теоретические основы биоэкономики, а также её экономические, экологические и социальные аспекты. Освещены эволюция понятия биоэкономики, международный опыт и перспективы развития данного направления в условиях Узбекистана. Исследование основано на обзоре научной литературы и методе сравнительного анализа имеющихся статистических данных. Полученные результаты свидетельствуют о том, что биоэкономика является важным инструментом достижения целей устойчивого развития за счёт рационального использования ресурсов, охраны окружающей среды и внедрения инновационных технологий.

Ключевые слова: биоэкономика, устойчивое развитие, зелёная экономика, биоресурсы, инновационные технологии, экологическая устойчивость, циркулярная экономика.

Abstract. The theoretical foundations of the bioeconomy, together with its economic, environmental, and social dimensions, are analyzed within the framework of the sustainable development concept. The evolution of the bioeconomy concept, international experience, and the prospects for developing this field in Uzbekistan are examined. The study is based on a review of the relevant literature and a comparative analysis of available statistical data. The findings demonstrate that the bioeconomy is an important instrument for achieving sustainable development goals through the rational use of resources, environmental protection, and the implementation of innovative technologies.

Keywords: bioeconomy, sustainable development, green economy, bioresources, innovative technologies, environmental sustainability, circular economy.

KIRISH

Zamonaviy jahon iqtisodiyoti tabiiy resurslarning cheklanganligi, iqlim o'zgarishi, ekologik muammolarning kuchayishi va aholi sonining o'sishi kabi jiddiy omillar ta'sirida rivojlanmoqda. Ushbu sharoitda an'anaviy iqtisodiy o'sish modellaridan bosqichma-bosqich resurslardan samarali va oqilona foydalanishga asoslangan yangi iqtisodiy paradigmalarga o'tish zarurati tobora ortib bormoqda. Bioiqtisodiyot aynan shunday paradigmalardan biri bo'lib, biologik resurslar, biotexnologiyalar va bilimlarga asoslangan innovatsion yechimlar orqali iqtisodiy o'sishni ekologik barqarorlik bilan uyg'unlashtirishga xizmat qiladi [1].

Bioiqtisodiyot tushunchasi ilk bor ilmiy muomalaga XX asrning oxirida kiritilgan bo'lib, vaqt o'tishi bilan qishloq xo'jaligi, o'rmon xo'jaligi, baliqchilik, oziq-ovqat sanoati, energetika va farmatsevtika kabi qator sohalarni qamrab oluvchi keng qamrovli iqtisodiy tizim sifatida shakllandi. Yevropa Ittifoqi tomonidan **2012-yilda** qabul qilingan bioiqtisodiyot strategiyasi mazkur sohaning rivojlanishida muhim bosqich bo'ldi. Unda bioiqtisodiyot nafaqat ekologik, balki iqtisodiy va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlovchi kompleks yondashuv sifatida talqin etilgan [2].

Barqaror rivojlanish konsepsiyasi **1987-yilda** Brundtland komissiyasi hisobotida ilk bor rasmiy ta'riflangan bo'lib, u hozirgi avlod ehtiyojlarini kelajak avlodlarning o'z ehtiyojlarini qondirish imkoniyatlariga putur yetkazmagan holda qondirishni anglatadi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Barqaror rivojlanish maqsadlari, xususan, oqilona iste'mol va ishlab chiqarish, iqlim o'zgarishiga qarshi kurash hamda quruqlikdagi ekotizimlarni muhofaza qilish kabi ustuvor yo'nalishlari bioiqtisodiyot bilan bevosita bog'liq hisoblanadi [3]. Shu nuqtai nazardan, bioiqtisodiyotni barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning strategik vositasi sifatida ko'rib chiqish maqsadga muvofiqdir.

Mazkur maqolaning maqsadi bioiqtisodiyotning barqaror rivojlanish jarayonidagi o'rni va ahamiyatini nazariy jihatdan tahlil qilish, xalqaro tajribani umumlashtirish hamda O'zbekiston sharoitida bioiqtisodiyotni rivojlantirishning dolzarb yo'nalishlarini aniqlashdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bioiqtisodiyot mavzusidagi xorijiy va mahalliy tadqiqotchilarning ishlari, xususan, Yevropa Komissiyasi, Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti hamda Jahon banki tomonidan chop etilgan hisobotlar ilmiy tahlil uchun muhim manba hisoblanadi. Rossiyalik olimlarning ishlarida bioiqtisodiyot, asosan, texnologik va sanoat nuqtai nazaridan, ya'ni biotexnologiyalarning sanoat tarmoqlariga tatbiq etilishi kontekstida ko'rib chiqiladi. Xususan, rus tadqiqotchilari bioiqtisodiyotni innovatsion iqtisodiyotning tarkibiy qismi sifatida talqin etib, uning ilmiy tadqiqotlar va innovatsion ishlanmalar bilan uzviy bog'liqligini ta'kidlaydilar [4]. Mazkur yondashuv G'arb tadqiqotchilarining, xususan, nemis va daniyalik olimlarning qarashlaridan farqli ravishda, bioiqtisodiyotni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan innovatsion siyosat asosida rivojlantirishga alohida e'tibor qaratadi.

Yevropalik tadqiqotchilar bioiqtisodiyotni uch xil model asosida izohlaydilar. Birinchi model — biotexnologik model bo'lib, u genetik muhandislik va biotexnologiyalarning iqtisodiy ahamiyatini yoritadi. Ikkinchi model — bioresurs modeli bo'lib, u qayta tiklanuvchi biologik resurslarni qayta ishlash hamda ulardan yangi mahsulotlar yaratishga qaratilgan. Uchinchi model esa ekologik model bo'lib, unda ekotizim xizmatlari va ekologik barqarorlik masalalariga alohida e'tibor qaratiladi [5]. Ushbu uch model o'zaro bir-birini to'ldiruvchi yondashuv sifatida amaliyotda qo'llanilib, turli mamlakatlarning milliy strategiyalarida o'ziga xos nisbatlarda aks etadi.

O'zbek tadqiqotchilarining ishlarida bioiqtisodiyot mavzusi hali yetarli darajada chuqur o'rganilmagan bo'lib, mavjud tadqiqotlar, asosan, qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish va organik mahsulotlar ishlab chiqarishni rivojlantirish masalalariga qaratilgan. Milliy iqtisodchilarning fikricha, O'zbekistonda bioiqtisodiyotni rivojlantirish uchun boy tabiiy resurslar, qulay agroiklim sharoitlari hamda qishloq xo'jaligi sohasidagi an'anaviy tajriba muhim poydevor bo'lib xizmat qiladi [6]. Shu bilan birga, texnologik modernizatsiyani jadallashtirish, moliyaviy resurslardan samarali foydalanish va institutsional mexanizmlarni yanada takomillashtirish mazkur yo'nalishning istiqbolli rivojlanishiga xizmat qiluvchi muhim omillar sifatida e'tirof etiladi.

Aylanma iqtisodiyot konsepsiyasi bilan bioiqtisodiyot o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik ham ilmiy adabiyotlarda keng yoritilgan. Aylanma iqtisodiyot chiqindilarni minimallashtirish va resurslardan qayta foydalanish siklini uzaytirishga qaratilgan bo'lsa, bioiqtisodiyot biologik kelib chiqishga ega resurslarni barqaror boshqarishga alohida e'tibor qaratadi. Ushbu ikki konsepsiyaning integratsiyasi natijasida yashil iqtisodiyotning yangi yo'nalishi, ya'ni bioaylanma iqtisodiyot tushunchasi shakllanmoqda [7]. Xalqaro tajriba bioaylanma iqtisodiyot modelini joriy etgan mamlakatlarda ishlab chiqarish jarayonlarida energiya sarfi va chiqindilar hajmi sezilarli darajada qisqarganini ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologiyasi mavjud ilmiy adabiyotlar, xalqaro tashkilotlar hisobotlari hamda statistik ma'lumotlar bazalarini qiyosiy va tizimli tahlil qilishga asoslangan. Tadqiqot jarayonida bioiqtisodiyot sohasiga oid ilmiy manbalarni tahlil qilish, ularni o'zaro taqqoslash, umumlashtirish va mantiqiy xulosalar chiqarish usullaridan foydalanildi. Shuningdek, bioiqtisodiyotning rivojlanish tendensiyalarini baholashda qiyosiy tahlil hamda ilmiy adabiyotlarni tizimli tahlil qilish metodlari qo'llanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan tahlil natijalari bioiqtisodiyotning global iqtisodiyotdagi ulushi so'nggi o'n yillikda barqaror o'sib borayotganini ko'rsatadi. Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida bioiqtisodiyot sohasi millionlab ish o'rinlarini ta'minlaydi hamda yalpi ichki mahsulotning sezilarli qismini tashkil etadi. Quydagi jadvalda ayrim mamlakatlarning bioiqtisodiyot sohasidagi asosiy ko'rsatkichlari keltirilgan (1-jadval).

1-jadval
Ayrim mamlakatlarda bioiqtisodiyot sohasining asosiy ko'rsatkichlari¹

Mamlakat	Bioiqtisodiyotning YIMdagi ulushi (%)	Sohadagi band aholi (mln kishi)	Asosiy yo'nalish
Germaniya	7,8	4,9	Biotexnologiya, qishloq xo'jaligi
Daniya	9,2	0,4	Bioenergetika, oziq-ovqat sanoati
Finlyandiya	10,5	0,3	O'rmon xo'jaligi, sellyuloza sanoati
Rossiya	4,1	3,2	Qishloq xo'jaligi, farmatsevtika
O'zbekiston	2,3	3,8	Qishloq xo'jaligi, paxta-to'qimachilik

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, Shimoliy Yevropa mamlakatlari, xususan, Finlyandiya va Daniya bioiqtisodiyot sohasida yuqori ko'rsatkichlarga erishgan bo'lib, bu holat ularning o'rmon xo'jaligi hamda bioenergetika yo'nalishlarida ilg'or texnologiyalarni keng joriy etgani bilan izohlanadi. O'zbekistonda esa bioiqtisodiyotning YIMdagi ulushi nisbatan past darajada bo'lib, mazkur sohaning asosiy qismi an'anaviy qishloq xo'jaligiga tayanayotganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, sohada band bo'lgan aholi sonining nisbatan yuqori ekanligi mehnat unumdorligini oshirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish orqali sezilarli iqtisodiy samaradorlikka erishish imkoniyatlari mavjudligini anglatadi.

Bioiqtisodiyotning barqaror rivojlanish maqsadlariga qo'shayotgan hissasini baholash maqsadida uning asosiy yo'nalishlari bo'yicha ekologik va iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Quydagi jadvalda bioiqtisodiyotning asosiy tarmoqlarining barqaror rivojlanish maqsadlariga ta'siri tizimlashtirilgan (1-jadval).

2-jadval
Bioiqtisodiyot tarmoqlarining barqaror rivojlanish maqsadlariga ta'siri²

Tarmoq	Ekologik samaradorlik	Iqtisodiy salohiyat	Ijtimoiy ta'sir
Bioenergetika	Yuqori	O'rta	O'rta
Organik qishloq xo'jaligi	Yuqori	O'rta	Yuqori
Biotexnologik farmatsevtika	O'rta	Yuqori	Yuqori
Qayta ishlangan bioresurslar	Yuqori	Yuqori	O'rta
Ekoturizm bilan bog'liq bioresurslar	O'rta	O'rta	Yuqori

Ikkinchi jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, qayta ishlangan bioresurslar tarmog'i barqaror rivojlanishning uchala yo'nalishi, ya'ni ekologik, iqtisodiy va ijtimoiy jihatlar bo'yicha nisbatan muvozanatli natijalarni ta'minlaydi. Bu esa bioresurslarni chuqur qayta ishlash va ularga qo'shimcha qiymat yaratish orqali mamlakatlar bir vaqtning o'zida bir nechta barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishlari mumkinligini ko'rsatadi. Organik qishloq xo'jaligi va ekoturizm sohalari esa ijtimoiy ta'sir nuqtayi nazaridan yuqori natijalarni namoyon etadi, chunki ushbu yo'nalishlar mahalliy aholining bandligini ta'minlash hamda qishloq hududlarida ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirishga xizmat qiladi.

1 Manba: [2, 4, 8] asosida muallif tomonidan tuzilgan.

2 Manba: [3, 5, 9] asosida muallif tomonidan tuzilgan.

O'zbekiston sharoitida bioiqtisodiyotni rivojlantirish uchun bir qator strategik yo'nalishlarni belgilash mumkin. Birinchidan, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini chuqur qayta ishlash quvvatlarini kengaytirish orqali xom ashyoni eksport qilish o'rniga yuqori qo'shimcha qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarishga o'tish maqsadga muvofiqdir. Ikkinchidan, bioenergetika sohasini, xususan, qishloq xo'jaligi chiqindilaridan biogaz va biomassa energiyasini olish texnologiyalarini rivojlantirish energiya xavfsizligini mustahkamlash bilan bir qatorda ekologik muammolarni hal etishga ham xizmat qiladi. Uchinchidan, ilmiy-tadqiqot institutlari va oliy ta'lim muassasalarida biotexnologiya yo'nalishi bo'yicha kadrlar tayyorlashni kuchaytirish hamda xorijiy ilg'or tajribani milliy sharoitga moslashtirish muhim ahamiyat kasb etadi [10].

Shuningdek, davlat tomonidan bioiqtisodiyotni rivojlantirishga qaratilgan alohida strategik dastur va me'yoriy-huquqiy bazani ishlab chiqish, xususi sektor investitsiyalarini rag'batlantiruvchi soliq hamda moliyaviy imtiyozlar tizimini joriy etish maqsadga muvofiqdir. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, bioiqtisodiyot sohasidagi muvaffaqiyatli islohotlar davlat, ilm-fan va biznes o'rtasidagi samarali hamkorlik asosida amalga oshiriladi.

Bioiqtisodiyot sohasining rivojlanish darajasini baholashda nafaqat statistik ko'rsatkichlar, balki mamlakatlarning institutsional salohiyati ham muhim ahamiyat kasb etadi. Rivojlangan mamlakatlarda bioiqtisodiyot sohasini boshqarish uchun alohida davlat dasturlari, ilmiy-tadqiqot markazlari hamda davlat va xususi sektor hamkorligi platformalari faoliyat yuritadi. Bu esa yangi ishlanmalarning tezkor sinovdan o'tkazilishi va bozorga chiqarilishini ta'minlaydi. O'zbekistonda esa mazkur yo'nalishdagi institutsional mexanizmlarni yanada rivojlantirish imkoniyatlari mavjud bo'lib, bioiqtisodiyotga oid loyihalar asosan tarmoq vazirliklari va idoralarning umumiy faoliyati doirasida amalga oshirilmoqda. Ushbu yo'nalishda muvofiqlashtirilgan yondashuvni kuchaytirish resurslardan yanada samarali foydalanish imkonini beradi.

Tahlil natijalari bioiqtisodiyotning rivojlanish sur'atlari mamlakatning ilm-fan sohasiga yo'naltirilayotgan moliyaviy resurslar hajmi bilan bevosita bog'liqligini ko'rsatadi. Yuqori natijalarga erishgan Shimoliy Yevropa mamlakatlarida yalpi ichki mahsulotning salmoqli qismi ilmiy tadqiqotlar va ishlanmalarga yo'naltiriladi, bu esa biotexnologik innovatsiyalarning muntazam ravishda amaliyotga tatbiq etilishini ta'minlaydi. Rossiya kabi resurs salohiyati yuqori bo'lgan mamlakatlarda esa bioiqtisodiyot ko'rsatkichlarini yanada oshirish ilmiy natijalarni tijoratlashtirish mexanizmlarini takomillashtirish bilan chambarchas bog'liq. Mazkur jihat O'zbekiston uchun ham dolzarb bo'lib, mavjud ilmiy salohiyatni amaliy iqtisodiy natijalarga samarali yo'naltiruvchi vositachi tuzilmalarni yanada rivojlantirish istiqbolli yo'nalish hisoblanadi.

Bioiqtisodiyotning hududiy jihatlarini ko'rib chiqish ham muhim natijalarni beradi. O'zbekistonning turli hududlari tabiiy resurslar salohiyati bo'yicha o'ziga xos xususiyatlarga ega. Jumladan, Farg'ona vodiysi va Toshkent viloyati qishloq xo'jaligi xom ashyosini qayta ishlash uchun qulay sanoat infratuzilmasiga ega bo'lsa, Orolbo'yi mintaqasi ekologik tiklanish va bioxilma-xillikni saqlash borasida alohida yondashuvni talab etadi. Shu sababli bioiqtisodiyotni rivojlantirish siyosatini yagona umummilliy dastur bilan bir qatorda har bir hududning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga oluvchi differensiallashgan strategiyalar asosida amalga oshirish maqsadga muvofiqdir. Bunday yondashuv resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish bilan birga hududlar o'rtasidagi ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish muvozanatini mustahkamlashga ham xizmat qiladi.

Shuningdek, bioiqtisodiyotning raqamli transformatsiya jarayonlari bilan uzviy bog'liqligini alohida ta'kidlash lozim. Zamonaviy sharoitda katta ma'lumotlar tahlili, sun'iy intellekt va aniqlik dehqonchiligi texnologiyalari bioresurslardan foydalanish samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkonini bermoqda. Bunday texnologiyalar tuproq unumdorligini monitoring qilish, sug'orish tizimlarini optimallashtirish va hosildorlikni prognozlash orqali qishloq xo'jaligida resurslardan oqilona foydalanishga xizmat qiladi. O'zbekiston qishloq xo'jaligi sohasida raqamli texnologiyalarni joriy etish borasida muhim qadamlarni tashlamoqda. Kelgusida ushbu jarayonni bioiqtisodiyot strategiyasi bilan uzviy uyg'unlashtirish sohaning ustuvor rivojlanish yo'nalishlaridan biri bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Bioiqtisodiyotni rivojlantirishda ta'lim tizimining o'rne ham alohida e'tiborga loyiqdir. Malakali kadrlar tayyorlash bilan bog'liq masalalar ko'plab rivojlanayotgan mamlakatlarda, jumladan, O'zbekistonda ham bioiqtisodiyotning jadal rivojlanishiga ta'sir etuvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Biotexnologiya, agroekologiya va bioinjining yo'nalishlarida chuqur bilimga ega mutaxassislar salohiyatini yanada oshirish ilmiy ishlanmalarning amaliyotga tatbiq etilish jarayonini jadallashtirishga xizmat qiladi. Shu sababli oliy ta'lim muassasalarida tegishli yo'nalishlar bo'yicha o'quv dasturlarini zamonaviylashtirish, xalqaro universitetlar bilan qo'shma ta'lim dasturlarini yo'lga qo'yish hamda yosh tadqiqotchilarni xorijiy malaka oshirish dasturlariga jalb etish sohaning uzoq muddatli barqaror rivojlanishi uchun muhim omillardan biri hisoblanadi.

Bundan tashqari, bioiqtisodiyot sohasining investitsiyaviy jozibadorligini oshirish masalasi ham tahlil natijalarida muhim o'rin egallaydi. Xususi sektor va xorijiy investorlarning bioiqtisodiyot loyihalariga mablag' kiritishi ko'pincha uzoq muddatli daromadlilik hamda yuqori boshlang'ich xarajatlar bilan bog'liq xususiyatlar sababli ehtiyotkorlik bilan amalga oshiriladi. Bunday sharoitda davlat tomonidan kafolat mexanizmlarini yaratish, imtiyozli kreditlash tizimlarini joriy etish hamda davlat-xususi sheriklik mexanizmlaridan keng foydalanish investorlar uchun yanada qulay investitsiya muhitini shakllantirishga xizmat qiladi. Shuningdek, xalqaro moliya

institutlari bilan hamkorlikni kengaytirish bioiqtisodiyot loyihalarini moliyalashtirishning istiqbolli qo'shimcha manbalaridan biri sifatida qaralishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari bioiqtisodiyotning barqaror rivojlanish jarayonida muhim strategik ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatdi. Bioiqtisodiyot resurslardan oqilona foydalanish, ekologik muvozanatni saqlash hamda iqtisodiy o'sishni ta'minlash o'rtasidagi uyg'unlikni ta'minlovchi muhim vosita sifatida namoyon bo'ladi. Xalqaro tajriba tahlili shuni ko'rsatadiki, bioiqtisodiyotni rivojlantirishda yuqori natijalarga erishgan mamlakatlar davlat siyosati, ilmiy tadqiqotlar va xususiy sektor investitsiyalarini o'zaro uyg'unlashtirish orqali samarali natijalarga erishgan.

O'zbekiston uchun bioiqtisodiyot sohasini rivojlantirish, xususan, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini chuqur qayta ishlash, bioenergetika va biotexnologiya yo'nalishlarini rivojlantirish mamlakat iqtisodiyotining barqarorligini ta'minlash, ekologik muammolarni hal etish hamda aholi bandligini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Kelgusidagi tadqiqotlarda bioiqtisodiyotning mintaqaviy xususiyatlarini, xususan, Markaziy Osiyo davlatlari sharoitida bioresurslardan foydalanishning iqtisodiy samaradorligini yanada chuqurroq o'rganish maqsadga muvofiqdir. Bu boradagi ilmiy izlanishlar bioiqtisodiyotni rivojlantirishning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish hamda ushbu yo'nalishning milliy iqtisodiyotdagi o'rini yanada mustahkamlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Bugge M.M., Hansen T., Klitkou A. *What Is the Bioeconomy? A Review of the Literature // Sustainability*. 2016. Vol. 8, No. 7. P. 691.
2. European Commission. *Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe*. Brussels: Publications Office of the European Union, 2012. 60 p.
3. United Nations. *Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York: UN, 2015. 41 p.
4. Пыжев А.И., Зандер Е.В. Биоэкономика как новая парадигма развития: теоретические аспекты // Экономика природопользования. 2019. № 3. С. 45–58.
5. Birner R. Bioeconomy concepts // *Bioeconomy: Shaping the Transition to a Sustainable, Biobased Economy* / Ed. by I. Lewandowski. Cham: Springer, 2018. P. 17–38.
6. Умаров Х.У., Каримов Ш.Т. Экологик барқарор қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари // Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар. 2021. № 2. Б. 112–120.
7. Kardung M., Cingiz K., Costenoble O. et al. *Development of the Circular Bioeconomy: Drivers and Indicators // Sustainability*. 2021. Vol. 13, No. 1. P. 413.
8. OECD. *The Bioeconomy to 2030: Designing a Policy Agenda*. Paris: OECD Publishing, 2009. 322 p.
9. Bracco S., Calicioglu O., Gomez San Juan M., Flammini A. *Assessing the Contribution of Bioeconomy to the Total Economy: A Review of National Frameworks // Sustainability*. 2018. Vol. 10, No. 6. P. 1698.
10. Тошматов Р.А. Ўзбекистонда инновацион иқтисодиётни шакллантиришнинг устувор йўналишлари. Тошкент: Иқтисодиёт, 2020. 184 б.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 7/1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>